

“... Ông có thể với nòng c thăm gia đình, tham gia công việc giảng dạy, đào tạo các bạn trẻ Việt Nam bằng tâm lòng và kiến thức chuyên môn của mình, nhưng đừng bao giờ cầm bút xu của chính quyền. Đừng để bị thu và bị kéo vào những mưu toan tuyên truyền chính trị! Hãy tránh xa loài sói, cáo để lợi dụng! Đẳng đây với hỡi!

Trong một xã hội sống trên đời trá và bị lừa dối mạnh hóa như Việt Nam hiện nay, hy vọng giáo sư Ngô Bô Châu sẽ không bị cám dỗ

bằng những lời ru có cánh của nhà chức trách, bằng những lời hứa hẹn của những kẻ háo danh, bằng việc chấp của những kẻ mưu lợi cá nhân, để rồi không thể sống đúng với bản thân mình và có lúc bị bắt nạt, hăm dọa...

Theo blog Lê Dißc

Hôm 08/08, Phó thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân và đoàn tháp tùng đến thăm gia đình giáo sư Ngô Bô Châu ở Hà Nội và mời ông trở với nòng c “tham gia Chương trình đưa Việt Nam trở thành quốc gia mạnh về toán học giai đoạn 2010-2020 và tầm nhìn 2030 sắp được Chính phủ ban hành”. Ông Nguyễn Thiện Nhân cũng nói chính phủ có nhã ý mời nhà cho Ngô Bô Châu và một doanh nhân nào đó cũng muốn mời một biệt thự trong khu du lịch Tußn Châu – Quảng Ninh.

Blogger “Tußdk”

Đẳng xong bạn tin trên, tôi thấy có cái gì đó rất đáng mùi, khó chịu, chấp biệt nên viết như thế nào, thì gặp ngay bài Của hißn “đi” đeo huy chương cho xác chết trên Blog của “tußddk”. “Tußddk” viết (trích):

“Sau sự kiện Ngô Bô Châu, suốt từ năm 2009 đến nay, giới toán học Việt, và giới là các quan chức, chấp ông vào coi đó như một thành tựu của nền toán học Việt Nam, như một biệt u hißn của trí thông minh Việt, thậm chí, trở trở nên hßn, là dịp qußng bá cho chính sách của hißn kiểu “tam cấp theo lộ” bằng việc mời Phó thủ tướng “xußng tận nhà” giáo sư Châu. Chấp kẻ mời cái tên ăn theo là chúa đảo Đào Hồng Tuyển cũng có “nhã ý” tặng một biệt thự tại khu du lịch Tußn Châu- Quảng Ninh.

Nhưng nhà toán học Ngô Bô Châu, với học với tiến sĩ khoa học và học hàm giáo sư có phải là sản phẩm của nền toán học Việt Nam? Và việc tận nhà, có phải là biệt u hißn của chính sách của tài-chiêu hißn đãi sĩ?

Câu trả lời là: Không!”

Nói về một trường hợp khác, cũng là một tài năng toán học: Lê Bá Khánh Trình, “Tuanddk” nổi tiếng nhất xét chưa chất của nhà báo Lê Thái Hòa: “Anh sáng bình đẳng, khép kín, giữ một cái cây sau cơn bão, không sao mà trở nên như lá non kiêu hãnh khi các cành và mầm của nó đã bị vặt hết”.

“Tuanddk” tin rằng, “Lê Bá không thuộc diện “Con bò đét qua Hàng trường thành tiến sĩ”. Bởi có lẽ sai lầm nhất trong trường hợp này Lê là anh đã “trở về”, dù được yêu cầu, để lại một cái giá quá đắt: Liệu có con cá nào có thể hóa rồng nếu thi u cái thác, thậm chí thi u cả nước?!”

Rồi “Tuanddk” nhận ra: “21 năm được ăn học và chuyên tâm tại Pháp mới mang lại thành công cho ông ngày hôm nay, chứ không phải nhờ cái phù phiếm kiêu trí tuệ Việt, học sắn phẩm của nền toán học Việt Nam. Nhờ cái mầm tốt, phải cần tới mầm đét tốt. Nhờ Lê Bá Khánh Trình và Ngô Bảo Châu, thành công sau 21 năm “di cư”, đang cho thấy Việt Nam dẹt khoát không phải là mầm đét đó”.

Và “Tuanddk” kết luận:

“Việt “trao nhà” hôm nay, xét về bề ngoài, có lẽ cũng chẳng khác gì việc trao danh hiệu “Nghệ sĩ nhân dân” cho huyện trưởng của đời ngàn, Y Moan”.

PTT Nguyễn Thị Nhân tại gia đình GS Ngô Bảo Châu
ảnh: Chinhphu.vn

“Nhà là nhà. Danh hiệu là danh hiệu. Hiểu nghĩa, cần tài là hiểu nghĩa cần tài. Nhờ câu chuyện, nhờ các chủ tài, chính xác hơn là tài năng tài đó, hôm nay phải chăng chỉ là thói quen của một bộ máy, một thể chế quan chức hàng ngày hàng giờ mong ngóng các

huy[ ] n tho[ ] i ch[ ] t đi đ[ ] đ[ ] c làm ban t[ ] ch[ ] c”.

“Chính sách “Tam c[ ] th[ ] o l[ ]” gi[ ] nhân gi[ ] nghĩa ki[ ] u tàu ngày nay, đau đ[ ] n thay, đã tr[ ] thành chính sách đeo huy[ ] ch[ ] ng cho xác ch[ ] t”.

Nh[ ] ng tho[ ]ng bu[ ] n c[ ] a b[ ] n bè h[ ] c Toán

L[ ] p chuyên Toán c[ ] a tôi có 30 th[ ] ng và m[ ] t cô gái duy nh[ ] t là C[ ] m Tú. H[ ] t trung h[ ] c ph[ ] thông, 29 đ[ ] a đ[ ] c đi h[ ] c đ[ ] i h[ ] c [ ] n[ ] c ngoài, r[ ] i ra nhi[ ] u n[ ] c trong kh[ ] i xã h[ ] i ch[ ] nghĩa cũ.

Có l[ ] v[ ] con đ[ ] ng khoa h[ ] c thu[ ] n túy, thành công nh[ ] t trong l[ ] p tôi là Nguy[ ] n H[ ] u Đ[ ] c. Đ[ ] c t[ ] t nghi[ ] p khoa Toán, Đ[ ] i h[ ] c Jagielonski Krakow (Ba Lan) v[ ] i đi[ ] m r[ ] t cao, v[ ] n[ ] c công tác t[ ] i Vi[ ] n Toán [ ] Hà N[ ] i, sau m[ ] t th[ ] i gian tr[ ] l[ ] i Ba Lan b[ ] o v[ ] lu[ ] n án Phó ti[ ] n sĩ, r[ ] i Ti[ ] n sĩ. Ch[ ] c v[ ] cu[ ] i cùng [ ] Vi[ ] t Nam c[ ] a Đ[ ] c là Hi[ ] u tr[ ] ng tr[ ] ng Đ[ ] i h[ ] c Đà L[ ] t.

Cách đây vài năm, khi nghe tin Đ[ ] c ch[ ] t, tôi không kh[ ] i buồn ngủi, vì chúng tôi v[ ] a là b[ ] n h[ ] c, v[ ] n gi[ ] tình thân sau khi tr[ ] ng thành, m[ ] c dù r[ ] t ít khi g[ ] p nhau. Tôi không tin m[ ] t th[ ] ng b[ ] n gi[ ] n đ[ ] , chân ch[ ] t ngày x[ ] a l[ ] i có th[ ] ăn nh[ ] u sa đà (tôi đ[ ] c nghe k[ ] l[ ] i nh[ ] th[ ]). Tôi ti[ ] c cho nó, cho tài năng c[ ] a nó, m[ ] t con ng[ ] i l[ ] n lên t[ ] m[ ] t gia đình nghèo ki[ ] t xác, đi h[ ] c th[ ] nào v[ ] i cái áo vá ch[ ] ng vá đ[ ] p, nh[ ] ng ham h[ ] c và thông minh, có th[ ] tr[ ] thành nhà khoa h[ ] c gi[ ] i có ích cho đ[ ] i, l[ ] i ch[ ] t s[ ] m vì b[ ] nh gan. Ch[ ] c v[ ] cao và môi tr[ ] ng s[ ] ng đã đ[ ] a đ[ ] y ng[ ] i b[ ] n tôi t[ ] i k[ ] t thúc bị k[ ] ch chẳng?

Trong th[ ] p niên 70, tôi cũng thu[ ] c vào m[ ] t trong nh[ ] ng sinh viên gi[ ] i c[ ] a khoa Toán Đ[ ] i h[ ] c Wroclaw, Ba Lan, nh[ ] ng so tài thì ch[ ] x[ ] ng hàng em út v[ ] i hai ng[ ] i đàn anh l[ ] p trên mà tôi bá[ ] ph[ ] c là Nguy[ ] n Văn Thu và Nguy[ ] n Chi[ ] n Th[ ] ng. Hai ng[ ] i này đ[ ] u là h[ ] c sinh c[ ] a tr[ ] ng Lý Nhân, Nam Hà n[ ] i ti[ ] ng, đo[ ] t gi[ ] i nh[ ] t, nhì cu[ ] c thi chung kh[ ] o Toán toàn mi[ ] n B[ ] c.

Anh Thu h[ ] c gi[ ] i đ[ ] n m[ ] c b[ ] n bè Ba Lan và các n[ ] c khác trong tr[ ] ng kinh ng[ ] c. Các giáo s[ ] Ba Lan nh[ ] c tên anh nh[ ] m[ ] t t[ ] m g[ ] ng cho t[ ] i tôi trong ngày đ[ ] u tiên lên gi[ ] ng đ[ ] ng. Anh t[ ] t nghi[ ] p đ[ ] i h[ ] c tr[ ] c th[ ] i gian m[ ] t năm v[ ] i k[ ] t qu[ ] xu[ ] t s[ ] c và đ[ ] dàng b[ ] o v[ ] lu[ ] n án Phó

tißn sĩ và Tißn sĩ toán không bao lâu sau đó. Anh mang ánh hào quang khoa hßc tß Ba Lan vß nßc, rßi chßn chßt dßn trong ngắn kéo cßa Vißn Toán ß Hà Nßi cùng vßi bao nhiều mßi lo toan khác cßa cußc sßng.

Còn Nguyßn Chißn Thßng, mßt lßn tßi bßt ngß gßp lßi ß Ba Lan. Tôi lßi anh vß nhßa ußng rßu, tâm tình. Anh cho bißt sau khi vß nßc thì đßc phân công vào Vißn Kß thußt Qußn sß, đeo lon trung úy. Chßn vì đßu đá nßi bß, đßu kißn nghißn cßu tß hßi, cußc sßng kinh tß rßt khó khăn, nên anh giß tß mßi thß và cß khoa hßc lên đßng sang Nga đi... buồn! Tißc quá! Anh Thßng hßc rßt gißi, chßng kém anh Thu. Tôi vßn nhß có bài tßp vß nhßa gißi không nßi phßi qua nhß anh.

Trßng hßp bß nghß đi buôn nhß anh Thßng rßt phß bißn đßi vßi nhßng Phó Tißn sĩ đßc đào tßo trong khßi xß hßi chß nghißa. Sau khi có bßng đßt tßi, hß làm đß thß lßng nhßng trái nghß, và vßo mßt cái, nhßa nßc bß chß “Phó” cho tßt cß đßng loßt lên ngôi “Tißn sĩ” hßt, hß có nó nhß lá bài hß mßnh, vßa đß khoe mß, vßa đß tißn thân, nhßng đa sß không nói đßc mßt ngoßi ngß nào thông thßo. Mang danh tißn sĩ khoa hßc mà nßu có ai đß nghß gißi giúp mßt phßng trình vi phân thì hß chß... khóc trß lên! Lo làm ăn, buôn bán, đßu cß chính trß, bon chen trong cußc sßng chßy theo đßng tißn, danh vßng, trí thßc hóa thành “trí ngß” là thß!

Nói đßn thßi sinh viên, hßi bßy giß chúng tôi nhß cß đßn tên giáo sß Nguyßn Văn Hißu vßi lòng cßm phßc và ßc mß. ß tußi 30 ông Hißu đã đßc Vißn hàn lâm Khoa hßc Lißn Xô phong hàm giáo sß vßt lý lý thuyßt cßa trßng đßi hßc Nga danh tißng Lomonosov. Ông là tác giß cßa câu nói: “Cß đßt mßt con bò sang Nga, trß vß Vißt Nam có mßt phó tißn sĩ”. Tuy nhiên, trong thßc tß cũng có nhißu ngßoi tài nhß tôi kß ß trên và chính bßn thân ông Hißu là ví dß đßn hình.

Khi trß vß Vißt Nam ông đßc “cß cßu” vào Ban chßp hành Trung ßng Đßng. Đßng cßng ông, tßng ông Huân chßng Đßc lßp hßng nhßt. Đßng tß hào có nhßng trí thßc trß và gißi nhß ông, cũng nhß đßi vßi giáo sß Ngô Bßo Châu hôm nay. Nhßng chính tßng đá “chính trß gia” cßa Đßng, cßng thêm phßng tißn nghißn cßu nghèo nàn, lßc hßu, đã làm chìm dßn tài năng cßa ông. Cßm hßng phát minh khoa hßc hßt đßt nßy nß và phát trißn nhß năm nào ß Vißn nguyên tß Dupna.

Chß đß cßng sßn: Đßn cß bßu trßi cũng bß gißi hßn

Bà Maria Siemionow sinh năm 1950 tßi Ba Lan. Năm 1974, bà tßt nghißp Hßc vißn khoa hßc y

học và trở thành bác sĩ. Bà hoàn thành luận án Phó tiến sĩ năm 1985 và Tiến sĩ y học vào năm 1992.

Trong năm 1985 bà nhận được học bổng nghiên cứu sau đại học tại Viện Kleinert Christine ở Louisville, tiểu bang Kentucky, Hoa Kỳ. Năm 1987, bà trở về nước, lúc bấy giờ Ba Lan vẫn còn trong chế độ cộng sản. Bà nói: “Trở lại Ba Lan tôi nhanh chóng nhận ra sự khác biệt. Tôi thấy rằng, ở Mỹ người ta bỏ tiền đầu tư cho nghiên cứu khoa học nhiều như thế nào. Còn nơi đây, đến con bò nuôi trong cũng bỏ giấy in”.

Vì thế, năm 1989, bà quyết định qua Mỹ để có điều kiện phát triển nghề nghiệp của mình. Thời đầu bà làm việc tại Louisville, sau đó 5 năm tại Salt Lake City và suốt 12 năm nay tại Cleveland Clinic. Từ năm 1995, bà được đầu tư môn phẫu thuật thẩm mỹ và vị phẫu thuật chủ chốt tại Cleveland Clinic, tiểu bang Ohio và từ năm 2005 bà được phong hàm giáo sư.

Trong 12/2008, bà đã thực hiện thành công ca ghép mắt thỏ thỏ trên thỏ giòi và đầu tiên tại Mỹ. Đây là sự thách thức của bà, một nhóm bác sĩ 8 người đã làm việc trong 22 giờ, cấy ghép cho nạn nhân khoảng 80% khuôn mặt bằng da mắt được hiến tặng từ một người chết. Các cuộc giòi phẫu thuật đã diễn ra trong năm 2005 tại Pháp (một phẫu thuật bệnh chó chết), tiếp theo hai vào năm 2006 tại Trung Quốc (một người bệnh bại liệt công) và một lần nữa tại Pháp (một bệnh nhân dột vì bệnh von Recklinghausen), nhưng không ai trong số này được cấy ghép vào khu vực da rộng lớn như tại Cleveland Clinic. Từ “New York Times” đánh giá đây là “ca giòi phẫu gây ấn tượng nhất trong những thập niên qua”.

Năm 2009, bà Maria Semyonov và Ba Lan và được Tổng thống Ba Lan tặng Huân chương Công Hy vọng Cho Ba Lan và thành tích xuất sắc trong nghiên cứu khoa học phẫu thuật.

Giống như giáo sư Ngô Bô Châu, tuy sống ở Hoa Kỳ nhưng bà duy trì hợp tác với trường Đại học Y khoa tại Poznan, nơi bà đã tốt nghiệp ra đi. Mỗi năm bà vẫn nước tham gia giảng dạy vài lần. Bà đã giúp được 20 sinh viên Ba Lan nhận học bổng du học học tại Cleveland Clinic.

Bà luôn khiêm nhường, nói với sinh viên Ba Lan và lòng biết ơn của bà đối với đất nước và các giáo sư Ba Lan đã dạy dỗ mình, nhưng bà khẳng định rằng, không có môi trường tốt do, khai phóng và điều kiện vật chất như ở Mỹ, bà không thể nào đạt được kết quả như ngày nay.

Giáo sư bác sĩ Maria Siemionow – ảnh: J.D. Pooley/Getty Images

Đôi lời kết

Chúng ta còn nhớ, ngày 29/05/2009, giáo sư Ngô Bô Châu tại Hoa Kỳ đã từng gửi thư cho Quốc Hội Việt Nam kiến nghị về dự án Bauxite nhôm không nên được triển khai.

Trong bức thư ông Châu nói tới chính sách mà ông gọi là “thực dân mới” của chính quyền Trung Quốc liên quan tới khai thác khoáng sản trên quy mô toàn cầu và cảnh báo về dự án Bauxite tại Tây Nguyên: “phần có hại thì cấm chắc, phần có lợi thì mong mạnh” và “những chuyện như khai thác bauxite ở Tây Nguyên, nếu làm sai thì không sợ được đâu.”

Cùng năm, sau khi Chính phủ ra quyết định quy hoạch lý khoa học, Viện Nghiên cứu Phát triển đô thị (IDS), trong đó có giáo sư toán học Hoàng Tụy và Tiến sĩ khoa học Nguyễn Quang A đang ở nước ngoài, đã tuyên bố gửi thư, Ngô Bô Châu nói:

“Nhà lãnh đạo vì lý do này, lý do kia bắt tại tôi, không muốn tôi nghe mình, nhưng thực ra, nó vẫn sẽ thấm vào đâu đó. Nếu không thay đổi vào lúc này, thì sẽ thay đổi vào lúc khác”, hoặc “mất xã hội mà không biết tôi nghe các ý kiến phần bị bỏ là mất chuyện tiếp xúc được”, “bởi vì chúng ta muốn nghe những ý kiến mà mình muốn nghe thì không bao giờ có thể làm đúng được”.

Hơn 20 năm sang nước ngoài, giáo sư trẻ Ngô Bô Châu có thể chia hiểu biết bản chất trí thức, đời sống thay đổi và luôn luôn thù ghét chính vì tất cả những gì có thể tiếp xúc khác với mình và tâm địa bất công với cộng đồng lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam. Bất bao trí thức yêu nước, đời sống và nước cùng phẫn nộ đã rời đi theo họ như xu hướng mới.

Đúng không? Thêm lòng tin, giáo sư Châu hãy tiếp thăm các thầy cô giáo sư toán học Việt Nam nếu tiếp tục còn sang Hà Nội: Hoàng Tụy, Phan Đình Diêu, Hoàng Xuân Sính... Hãy nghe họ như những nhà giáo dục Việt Nam “xã hội chế nghĩa” đang bước xuống công trường nghiêm túc với các tiêu

Tâm sự cùng giáo sư Ngô Bô Châu: Đứng dậy vì hội!

Tác Giả: Lê Dißn Đßc

Thứ Tư, 18 Tháng 8 Năm 2010 11:34

---

chúng tôi ở đó và chờ đợi ra sao. Vì chúng tôi tham vọng khoa học và công nghệ nên chúng tôi trí thức đi trước đã bỏ hết những gì nào.

Hãy tỉnh giấc, giáo sư Ngô Bô Châu! Ông hãy chú tâm duy nhất vào công việc khoa học của mình. Hãy dành thời gian cho xã hội bằng những công trình khoa học nào ông thấy có nhu cầu và đi đầu tiên phát huy nhất, như giáo sư bác sĩ Maria Siemionow đã làm cho tôi. Ở đâu trên trái đất này ông vẫn là người Việt, vẫn mang lòng tôi hào cho Việt Nam.

Ông có thể vẫn tham gia đình, tham gia công việc gì đó, đào tạo các bạn trẻ Việt Nam bằng tâm lòng và kiến thức chuyên môn của mình, nhưng đừng bao giờ cầm bút xu cầu chính quyền. Đừng để bị thu hút và bị kéo vào những mưu toan tuyên truyền chính trị! Hãy tránh xa loài sói, cáo để lợi cho người! Đứng dậy vì hội!

Trong một xã hội sống trên đời và bị lừa dối mạnh mẽ như Việt Nam hiện nay, hy vọng giáo sư Ngô Bô Châu sẽ không bị cám dỗ bằng những lời ru có cánh của nhà chức trách, bằng những tiền của những kẻ háo danh, bằng việc chờ đợi của những kẻ mưu lợi cá nhân, để rồi không thể sống đúng với bản thân mình và có lúc bị bắt gặp, hỏi tội, giết hại thân phận của nhà toán học Ba Lan nổi tiếng Franciszek Waclaw Sierpinski.

Waclaw Sierpinski (14/03/1882 – 21/10/1969) là một trong những đại diện hàng đầu của Toán học Ba Lan. Năm 1976 Liên minh Thiên văn Quốc tế (International Astronomical Union) đã quyết định lấy tên ông đặt cho miệng núi lửa trên Mặt Trăng.

Năm 1964, Sierpinski là một trong 34 nhà trí thức, khoa học Ba Lan ký kiến nghị phản đối chế độ kiểm duyệt của nhà cầm quyền cộng sản Ba Lan. Ngay sau đó, ông và những người ký tên đã liên tục bị tra hỏi và đe dọa, bị ép buộc ký vào bức thư gửi cho tờ “The Times”, trong đó khẳng định rằng Ba Lan không có đàn áp chính trị, và không bồi dưỡng “Radio Free Europe”.

Nhà toán học Waclaw Sierpinski đã đánh mất chính mình! Trong tôi hiện!

Ngày 10/8/2010

